

Aan:	Gemeenteraad
Portefeuillehouder:	Greet Buter
Betreeft:	Stand van zaken informatiebeveiliging gemeente Deurne 2023 (ENSIA-verantwoording)
Datum:	18 maart 2024

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deurne legt over het jaar 2023 verantwoording af over de stand van zaken op het gebied van informatiebeveiliging binnen de gemeentelijke organisatie. Dit gaat op basis van de landelijke en voor gemeenten verplichte Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) systematiek. We leggen verantwoording af aan de gemeenteraad (horizontale verantwoording) en aan de verschillende toezichthouders (verticale verantwoording).

Scope

De ENSIA-verantwoording voor het jaar 2023 gaat over onderstaande onderdelen:

- Implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) - Zelfevaluatie
- Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet) – Geauditeerde zelfevaluatie
- Digitale Persoonsidentificatie (DigiD) – Geauditeerde zelfevaluatie
- Basis Registratie Personen (BRP) - Zelfevaluatie
- Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland (PUN) - Zelfevaluatie
- Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) - Zelfevaluatie op datakwaliteit
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) - Zelfevaluatie op datakwaliteit
- Basisregistratie Ondergrond (BRO) - Zelfevaluatie op datakwaliteit.

ENSIA-verantwoording

Onderstaande tabellen geven per ENSIA-onderdeel een korte toelichting, bevindingen en de stand van zaken weer. Voor de leesbaarheid is per onderdeel met behulp van kleuren de algemene status weergegeven.

Legenda:

Ruim voldoende tot goed	Voldoende	Redelijk	Onvoldoende
Onderdeel is volledig op orde, in control (BIO: score 95% – 100%)	Onderdeel is globaal op orde, in control (BIO: score 90% – 94%)	Onderdeel is net niet in control (BIO: score 75% – 89%)	Onderdeel is niet in control (BIO: score 0% – 74%)
Mogelijk zijn er minimale verbeterpunten	Er zijn enkele verbeterpunten	Er zijn meerdere verbeterpunten	Er zijn veel verbeterpunten, bijsturing is nodig

Verantwoording over de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

De onderstaande tabel geeft de globale stand van zaken over informatiebeveiliging volgens de BIO.

ENSIA-stelsel	Toelichting, bevindingen & stand van zaken	Status
<p>Implementatie BIO Baseline Informatiebeveiliging Overheid</p>	<p>Om op het gebied van informatieveiligheid weerbaar te blijven volgen we de landelijke Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Deze BIO is het normenkader binnen we op basis van een eigen risico-afweging keuzes maken in het implementeren van beheers- en beveiligingsmaatregelen. Hierbij blijft een basispakket aan generieke maatregelen voor iedere (overheid)organisatie verplicht.</p> <p>Het toenemende dreigingsniveau vergt steeds meer aandacht voor informatiebeveiliging. Frequente en steeds geavanceerdere aanvallen op een samenleving die afhankelijk is van digitale systemen, maken dat er meer nodig is om veilig en weerbaar te blijven. Dit is ook te zien in nieuwe landelijke wet- en regelgeving (implementatie van de NIS2) die eind 2024 wordt verwacht. We zullen moeten blijven investeren in brede kennis en bewustzijn, technische maatregelen, controles en in voldoende en kundig personeel. Vanaf 2021 is met het Informatiebeleidsplan (IBP) structureel extra budget beschikbaar gesteld. Gezien het toenemende dreigingsniveau is niet zeker dat dit extra budget in de toekomst voldoende is.</p> <p>Over het geheel scoren we ons zelf voor informatiebeveiliging net onvoldoende. Dit volgt uit de resultaten van een zelfevaluatie op de verschillende ENSIA-onderdelen, ondersteund met een externe audit. Er blijft dus werk aan de winkel. Actie- en verbeterpunten worden opgenomen in de jaarplanning van de organisatie.</p> <p>De toezegging aan de raad om eind 2023 op de BIO-zelfevaluatie 90% te scoren is bijna gehaald. We zitten op 89%. Het project voor Monitoring, Detectie en Response (MD&R) en het beleid over logging waren in december 2023 nog niet afgerond. De verwachting is dat dit na het tweede kwartaal van 2024 wel gereed is.</p>	<p>89%</p>

Verantwoording per ENSIA-stelsel

De onderstaande tabel geeft per ENSIA-stelsel (domein) een toelichting, bevindingen en de stand van zaken.

ENSIA-stelsel	Toelichting, bevindingen & stand van zaken	Status
Suwinet Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen	<p>Suwinet wordt gebruikt voor het uitvoeren van de Participatiewet en de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW) en gewezen Zelfstandigen (IOAZ). De uitvoering van deze taken is belegd bij Senzer. Zij gebruiken hierbij Suwinet-Inkijk.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> Vanwege de hoeveelheid en gevoeligheid van (persoons)gegevens binnen Suwinet is bepaald dat naast de jaarlijkse zelfevaluatie ook extern getoetst wordt op naleving van de normen. Het onderzoek van de externe auditor geeft aan dat de Senzer (en daarmee de gemeente Deurne) in 2023 niet voldeed aan de wettelijk gestelde eisen en normen.</p> <p><u>Vooruitblik</u> Senzer voert een verbeterplan uit om te zorgen dat in 2024 wel wordt voldaan.</p>	83%
DigiD Digitale Persoonsidentificatie	<p>DigiD is voor inwoners de manier om zichzelf digitaal te identificeren. Inwoners gebruiken DigiD voor het aanvragen van diensten via formulieren op onze website en in de toekomst voor het inzien van de eigen zaken.</p> <p>Onvoldoende of onjuist beheer van een DigiD-aansluiting kan grote gevolgen hebben voor de landelijke keten en uiteindelijk persoonsinformatie van inwoners. Daarom heeft de toezichthouder bepaald dat iedere DigiD-aansluiting naast een jaarlijkse zelfevaluatie ook extern getoetst wordt op naleving van de normen.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> Het onderzoek van de externe auditor geeft aan dat onze processen rondom DigiD op orde zijn. Wij voldoen aan de gestelde informatiebeveiligingsnormen. Ook onze leveranciers van applicaties waarop inwoners met DigiD aanmelden zijn extern geaudit. Zowel hun processen als de technische beveiliging van hun applicatie voldoen aan de normen.</p>	100%
BRP Basis Registratie Personen Deel 1 bestandscontrole op persoonslijsten	<p>BRP is de basisregistratie waarin alle inwoners zijn geregistreerd. Gemeenten beheren deze BRP voor hun inwoners. Uiteindelijk worden alle BRP-registraties landelijk gekoppeld, zodat overheidsinstanties, zorgverleners en andere dienstverleners die gebruik mogen maken van deze BRP beschikken over de juiste persoonsinformatie. Vanwege het grote landelijke belang rondom de BRP zijn gemeenten verplicht om jaarlijks een zelfevaluatie uit te voeren.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> Bij de bestandscontrole in de Basisregistratie personen van 20 november 2023 is 100% van de actuele persoonslijsten correct bevonden. Dit is in lijn met eerdere jaren, waarin de score steeds nagenoeg hetzelfde positieve resultaat liet zien. Dit voldoet ruimschoots aan de landelijke norm.</p>	100%
BRP Deel 2 Inhoudelijke controle op de persoonslijsten	<p>Aan de hand van brondocumenten is een steekproefsgewijze inhoudelijke controle uitgevoerd naar de juiste verwerking daarvan in de basisregistratie. De steekproef wordt uitgevoerd aan de hand van brondocumenten die in de afgelopen 10 jaar in de BRP zijn opgenomen.</p> <p><u>Duiding</u> De resultaten voldoen niet op alle aspecten aan de norm. Dit is het gevolg van een hoger verloop van ervaren medewerkers.</p> <p><u>Vooruitblik</u> In 2024 wordt ingezet op goed opleiden en een intensievere controle van de mutaties in de BRP zodat fouten tijdig opgemerkt en gecorrigeerd kunnen worden.</p>	90%

ENSIA-stelsel	Toelichting, bevindingen & stand van zaken	Status
BRP Deel 3 Uitvoering van de processen	<p>Door middel van een zelfevaluatie vragenlijst is dit de uitvoering de BRP processen onderzocht. In de vragenlijst staan vragen over de procedures die gevolgd worden bij het verwerken en beveiligen van persoonsgegevens.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> De gemeente scoort 90%. Vorig jaar was de score 95%. Het eindresultaat voor dit onderdeel is desondanks nog voldoende. De oorzaak is te herleiden naar structureel onvoldoende capaciteit op kwaliteitsbeheer, hoog verloop en een piekbelasting door de verkiezingen.</p> <p><u>Vooruitblik</u> Vanaf 2024 is extra de formatie op kwaliteitsbeheer toegekend.</p>	90%
PUN Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland	<p>Gemeenten verzorgen de aanvraag en het uitreiken van reisdocumenten voor hun inwoners. Reisdocumenten zijn erg waardevol en vaak de sleutel tot identiteitsfraude. De processen rondom het aanvragen en uitreiken zijn daarom strikt. De burgemeester is verantwoordelijk voor de borging van deze processen en moet hierover jaarlijks verantwoording afleggen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Via de ENSIA-verantwoording informeren we ook het eigen bestuur over de stand van zaken.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> De zelfevaluatie PUN over het jaar 2023 is afgerond met een score van 91% Dit is een voldoende eindresultaat. Vorig jaar was de score 94%. Ook hier is de oorzaak van de achteruitgang te herleiden naar structureel onvoldoende capaciteit op kwaliteitsbeheer, hoog verloop en een piekbelasting door de verkiezingen.</p> <p><u>Vooruitblik</u> Vanaf 2024 is extra de formatie op kwaliteitsbeheer toegekend.</p>	91%
BAG Basisregistratie Adressen en Gebouwen	<p>De BAG bevat gemeentelijke basisgegevens van alle adressen en gebouwen in een gemeente. Kopieën van al deze gegevens zijn verzameld in een landelijke voorziening. Deze voorziening wordt landelijk gebruikt door overheden, organisaties en particulieren. Net als alle andere bronhouders verantwoorden we ons jaarlijks over de stand van zaken rondom het beheer van deze BAG.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> De zelfevaluatie BAG over het jaar 2023 is afgerond met een score van 92%. Hiermee voldoen we aan de landelijk gestelde norm van minimaal 75%. Vorig jaar was de score 88%.</p> <p><u>Vooruitblik</u> Omdat we bij het thema actualiteit met 95% net onder de norm scoren gaan we hier meer aandacht op leggen. Het blijkt vooral te zitten in de coördinerende vergunningen. Deze informatie krijgen we niet of te laat. Dit proces wordt beter ingericht.</p>	92%
BGT Basisregistratie Grootchalige Topografie	<p>De BGT is een digitale kaart van Nederland waarop gebouwen, wegen, waterlopen, terreinen en spoorlijnen eenduidig zijn vastgelegd. Kortom: de inrichting van de fysieke omgeving. De BGT is een landelijk uniforme registratie die alleen gemaakt kan worden vanuit een goede samenwerking tussen de diverse bronhouders. Gemeenten zijn als bronhouder medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van deze landelijke basisregistratie. Net als alle andere bronhouders verantwoorden we ons jaarlijks over de stand van zaken rondom het beheer van deze BGT.</p> <p>De BGT is gegenereerd uit de geometrische databron Kernregistratie Topografie (KRT) voor haar informatie. De KRT is een interne databron binnen onze organisatie waarin alle geografische objecten van de gemeente Deurne zijn geregistreerd. De KRT is leverancier van</p>	72%

ENSIA-stelsel	Toelichting, bevindingen & stand van zaken	Status
	<p>data naar de overige basisregistraties BAG, BGT en de BRO, waarbij wordt voldaan aan de wet- en regelgeving.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> De zelfevaluatie BGT over het jaar 2023 is afgerond met een score van 72%. Hiermee voldoen we niet aan de landelijk gestelde norm van minimaal 75%. Vorig jaar was de score 75%.</p> <p><u>Vooruitblik</u> De BGT is de afgelopen 2 jaar geplaagd door capaciteitsproblemen vanwege ziekte. De verwachting is hier door inhuur in 2024 verbetering komt. Ook het beschrijven van de procesketen tussen BAG en BOR met bijbehorende werkinstructies en handleidingen zal bijdragen aan de continuïteit van de uitvoering van het werk.</p>	
<p>BRO Basisregistratie Ondergrond</p>	<p>De BRO bevat bodem- en ondergrondgegevens. Het gebruik van deze gegevens is de laatste decennia sterk toegenomen. Een goede informatievoorziening over de ondergrond is van wezenlijk belang voor het realiseren van bestuurlijke ambities als het omgevingsplan, de energietransitie, watertoets en dergelijke. Als we willen dat onze inwoners hier ook actief in participeren, moet het fundament hiervoor op orde en goed ingevuld zijn. De BRO is een van de elementen die de verschillende opgaves mogelijk moeten maken. De gemeente is bronhouder voor deze basisregistratie. Net als alle andere bronhouders verantwoordt we ons jaarlijks over de stand van zaken rondom het beheer van deze BRO.</p> <p>Als men kijkt naar de geproduceerde hoeveelheid gegevens die onder de eerste 4 tranches van de BRO valt, is dat relatief weinig te noemen. Dat heeft als gevolg dat er nog weinig ervaring is opgedaan met het werkproces.</p> <p><u>Duiding resultaat</u> De zelfevaluatie BRO over het jaar 2023 is positief afgerond met een score van 94%. Hiermee voldoen we ruim aan de landelijk norm. Vorig jaar was de score 99%. De ENSIA-score van BRO is nog erg theoretisch en moet met enige nuance bekeken worden.</p> <p><u>Verbeterdoelen</u> Het monitoren van projecten in de Openbare ruimte wordt uitgevoerd door het Projectenbureau. Het is zaak om alert te blijven op contracten en opdrachten die worden uitgezet binnen de organisatie waarbij sprake is van objecten uit de BRO. De fine-tuning van de processen binnen de organisatie wordt aan de hand van concrete casussen uit de BRO aanlevering uitgevoerd met als doel om de borging van het proces waar mogelijk te verbeteren.</p>	<p>94%</p>